

Alue- ja kuntavaalien 2025 ulkomainonta

Kunnanhallitus 10.02.2025 § 33
116/00.00.00.02/2024

Valmistelija

Hallintosihteeri Piia Haikola, 040 3008 208

Vuoden 2025 alue- ja kuntavaalit toimitetaan 13.4.2025. Kuntavaalien ulkomainonta suositellaan aloitettavaksi niillä alueilla, jotka ovat kunnan hallinnassa ja määräysvallassa, viikkoa ennen ennakoäänestyksen aloittamista eli 26.3.2025. Mainonnan aloittamisen ajankohta, mainospaikat sekä vaalien ulkomainonnasta kunnassa vastaavien henkilöiden yhteystiedot on syytä saattaa vaaleihin osallistuvien puolueiden, yhteislistojen ja valitsijayhdistysten tietoon.

Kunnalla ei ole lakisääteisiä velvollisuuksia vaalimainonnan järjestämisessä. Yleiseksi tavaksi muodostunut kunnallinen vaalimainonta yhdenmukaistaa käytäntöjä ja sillä voidaan katsoa olevan edelleen tiedotusarvoa. Vaalimainonnan järjestämisessä on noudatettava yhdenvertaisuusperiaatetta eli vaalimainospaikkoja tulee olla kullekin ehdokkaita asettaneelle ryhmälle saman verran. Jos kunta ei käytä vaalimainoskehikkoja, sen tulisi kuitenkin määrittellä vaalimainontapaikat hallitsemillaan alueilla. Kuntaliitto ei ole antanut suosituksia vaalipaikkojen maksullisuudesta. Kukin kunta ratkaisee paikallisista lähtökohdista vaalimainospaikkojen maksullisuuden. Aiemmissä vaaleissa Reisjärvellä on ollut käytössä vaalimainoskehikot eikä mainosten asettamisesta ole peritty maksua.

Vaalien ulkomainonnan järjestäminen kunnan hallinnassa ja määräysvallassa olevilla alueilla on kunnan vapaasti järjestettävissä. Ulkomainospaikkoja valittaessa on otettava huomioon vaalilain säännökset, jotka edellyttävät, että vaalimainoksia ei sijoiteta ennakoäänestys- tai äänestyspaikalle ja niiden läheisyyteen siten, että niiden voitaisiin katsoa vaikuttavan äänestäjien vaalivapauteen. Lähtökohtana voidaan pitää sitä, etteivät vaalimainokset näy vaalihuoneistoon taikka sen sisäänkäyntiin. Kunta ei voi määrätä muiden kuin omistuksessa tai hallinnassaan olevien alueiden vaalimainontapaikoista. Jos kunnan vaalimainoskehikkoja sijoitetaan myös yksityisille alueille, on kunnan saatava omistajan tai haltijan suostumus.

Kullekin ehdokkaita asettaneelle ryhmälle tulevan julistetilan sijainti, luettuna vasemmalta oikealla, tulisi määräytyä samassa järjestyksessä kuin ehdokaslistojen yhdistelmässä. Tyhjiksi jääviä mainospaikkoja voidaan käyttää yleiseen vaalitiedottamiseen. Vaalimainosten ja niiden taustalevyjen poistaminen tapahtuu ehdokkaita asettaneiden ryhmien toimesta välittömästi vaalien jälkeen.

Reisjärvellä vaalitelinet on pystytetty aiemmissa vaaleissa teknisen toimen toimesta kunnantalon eteen, Salmensuulle ja terveystakeskuksen risteykseen. Nelipaikkaisia telineitä on seitsemän eli mainospaikkoja on yhteensä 28.

Tarvittavien julistepaikkojen määrä selviää sen jälkeen, kun ehdokaslistoja jättäneiden ryhmien lukumäärä on selvillä ja ehdokaslistojen yhdistelmä on laadittu 13.3.2025. Jotta jokaiselle ryhmälle olisi sama määrä julistetilaa aina yhdessä mainospaikassa, joudutaan telineiden sijoittelu ratkaisemaan tarvittaessa uudelleen ehdokasasettelun päättymisen jälkeen esimerkiksi siten, että kaikki telinet sijoitetaan kunnantalon eteen.

Tienvarsimainonnasta ja -ilmoittelusta säädetään maatielain (503/2005) 52 ja 52 a §:ssä. Vaalimainoksia ei koske ilmoitusvelvollisuus tienpitöviranomaisille. Vaalimainokset saa asettaa paikalleen aikaisintaan kuukautta ennen vaalipäivää ja ne on poistettava viikon kuluessa vaalipäivästä. Liikennevirasto ohjaa vaalimainontaa maanteiden varsilla ja asemakaava-alueen ulkopuolella.

Vaalimainonnassa on lisäksi otettava huomioon järjestyslain (612/2003) 6 §:ssä ja tieliikennelain (729/2018) 73 §:ssä säädetty kiellot. Yleistä järjestystä ja turvallisuutta vaarantavan häikäisevän tai harhauttavan valon taikka liikenteenohjauslaitetta muistuttavan tai muuten turvallisuutta vaarantavan mainoksen käyttäminen on kielletty.

Esittelijä

Kunnanjohtaja Matias Ojalehto

Päätösehdotus

Kunnanhallitus päättää, että vuonna 2025 toimitettavissa alue- ja kuntavaaleissa:

1. ulkomainonta kunnan hallinnassa ja määräysvallassa olevilla alueilla aloitetaan keskiviikkona 26.3.2025
2. vaalimainostelineet sijoitetaan kunnantalon lähelle. Jokaiselle vaaleissa mukana olevalle ryhmälle on 3 paikkaa/vaalitelineryhmä
3. vaalimainokset asetetaan ehdokaslistojen yhdistelmän mukaiseen järjestykseen ja jokaiselle ehdokkaita asettaneelle ryhmälle varataan julistepaikat molemmin puolin vaalimainostelinettä
4. vaalimainostelineiden kuljetuksesta ja asennuksesta vastaa tekninen toimi
5. ehdokkaita asettaneiden ryhmien on poistettava vaalimainokset ja niiden taustalevyt välittömästi vaalien jälkeen, kuitenkin viimeistään 20.4.2025
6. vaalimainospaikat ovat maksuttomia ehdokkaita asettaville ryhmille.

Päätös

Hyväksyttiin pohjaehdotuksen mukaisesti.